

Алекс Болдин

Ловни страсти

Когато си гледам една стара снимка, винаги се чудя на това момче от снимката с врабче в ръката. То е стъпило босо в прахта на малката уличка, примижало е срещу слънцето с едно дяволито и гордо изражение. Толкоз слабичко е, че ако го духнеш ще падне. Облечено е със стара раздърпана, светла тениска, обуто е с памучни панталонки и ако не се лъжа било е невероятно щастливо. Спомням си и времето на тая снимка, лятото на шейсет и първа. Момчето естествено съм аз, а врабчето в лявата му ръка е необикновения му ловен трофей. Минаващият фотограф от местния вестник „Зов“ бе запечатил момента на чистата детска радост и щастие. Така е, бил съм радостен и щастлив от току що извършения ловен подвиг. Но нека се опитам да го предам така както беше тогава, да предам онези събития с неговия език и мисли за да оживее отново оня неповторимия спомен от едно обикновено или почти обикновено момчешко детство.

Често боледувах по онова време. Майка ми през ден ме водеше при един възрастен доктор, за да ми лекува сливиците. Една сутрин ми заяви, че трябва да пия сурови яйца за ми се засили организма. Не зная дали сте пили подобно нещо, но трябва да уточня, че е страхотна гадост. Продупчва се яйцето от двете му страни и се смуче. Смуче се докато не се засмуче въздух. След това ти се дава второто и така нататък до четири броя. Първият път щях да повърна, но шляпването на баща ми ме убеди, че нямам друг изход. Опитях се да си внуша, че ми е приятно и почти успех. Даже накрая ми се усладиха, особено жълтъка. Яйцата ги доставяше баба ми. Тя отглеждаше десетина кокошки повечето от които бяха бели, защото били по-носливи. Мен разбира се не ме пускаха да им събирам яйцата, защото много тормозех тези добри домашни птици. Скубех им опашките. Не от злоба разбира се, а просто така, обичах да ги гоня и хващам, а ако някоя крякаше прекалено силно, естествено оставаше без опашка.

По същото време на Мишока му купиха една спортна пушка, флорберка. Красиво оръжие беше, с елегантна черна цев и кафяв полиран до блясък приклад. Няма да обяснявам какъв ефект се получи сред нашата момчешка компания, „бандата“ както си я наричахме. В момента когато Мишока се появяваше с флорберката мигом беше обграждан от бандата. Тогава всички заедно, викайки от възбуда и кряскайки настървено, тръгнахме в индийска нишка към мястото където беше стария дарак. Тръгнахме на лов за гълъби. Трябваше да минем железопътната линия и един висок царевичак. Чувството беше неповторимо. Мишока беше толерантен и даваше на всеки от нас да стреля по два пъти а на Свинята по

четири, защото той го беше подкупил с един джоб черни копчета от палта.

За какво бяха тия копчета ли? Ами за играта „Кенз“. В оригинал тая игра се играеше със стотинки. Победителят имаше възможност след това да си купи сладолед от ония големите дето се правеха между две вафлени кори или да отиде на кино. Ако пък печалбата стигнеше до трийсет и пет стотинки, филмът можеше да се гледа и от балкона. Играта „Кенз“ първи я показа Мозька.

Беше ходил към Горната махала и я беше видял там. Онези момчета бяха доста по-големи от нас и ние не смеехме да се мяркаме из махалата им, защото често се връщахме с разкъравени носове.

Та дойде един ден Мозька зад кооперацията, свирна с два пръста и ние моментално се събрахме.

– Глеейте к'во стаа сега! – започна интригуващо той, – Я, Геновец, дай пет с'тинки. Ти Лепка дай две. Гарга, не се скатавай, ръсни десет, зная че ги имаш. Баща ти нали е магазинер? – Поприклекна Мозька и начерта на замята един триъгълник. Набоде стотинките вътре така, че да стоят вертикално, след това драсна на два метра една черта и търкулна едно стъклено топче към триъгълника. Всички се наредихме зад чертата и търкулнахме своите топчета. След това всичко беше много лесно. Целехме с топчетата стотинките и която излезеше извън геометричната фигура ставаше собственост на стрелеца. Просто и лесно. Тая модна игра вдигаше такъв шум около нашата кооперация, че в края на крайщата привлече вниманието на бащите ни. Всеки от нас изяде по един порядъчен родителски бой докато не обеща, че няма да слага стотинки в триъгълника. Било хазарт, а сме били много малки за да играем на хазарт. Изобретателността на бандата обаче нямаше граници. Стотинките бяха заменени с едри копчета от стари палта и никой не можеше да твърди, че „Кенза“ е хазартна игра.

Тъй като се поувлякох в подробности, само исках да доуточня, че през оня паметен ден когато стреляхме с флорберката край стария дарак улучихме една гугутка. Улучи я Свинята. Беше безкрайно щастлив защото се завърна с истински ловен трофей. След това събирахме и копчетата. Край дарака имаше една яма. Там се хвърляха стари балтони и палта. Някой запалваше купчината и след като дрехите изгаряха оставаше черно-сива пепел пълна с така желаното от нас съкровище, бакелитовите копчета. Пълнехме с копчета джобовете си и тичахме обратно за да завихрим нова игра на „Кенз“. А какво стана с гугутката която Свинята застреля с флорберката ще попитате? Опекохме я. На поляната зад двора

на баба Мица. Това гугутско месо било много жилаво. Може би поради факта, че я пекохме на вестници. Аз хапнах съвсем малко, но Свинята си я изяде почти цялата.

Веднъж бяхме се събрали цялата банда в общото мазе, което наричаха „скривалище“. Бяхме насядали на едни дървени пънове, коментирахме идващата атомна война и си подготвяхме оръжието. По това време новините от радиоточката непрекъснато убеждаваха населението, че американците ще пускат атомна бомба и трябва да умеем бързо да се придвижваме към скривалищата. Личното ни оръжие ли? То се състоеше от една излъскана алуминиева тръба и два – три стека книжни фишеци. Фишеците обикновено закичвахме на ластична лента опасваща челата ни. По тоя начин приличахме досущ на индианци, само че вместо пера по главите ни стърчаха фишеци.

Фишеците с карфица бяха официално забранени, защото от един такъв фишек Танци, от махалата до кръчмата на Тането, остана без едно око.

Седяхме си ние на пъновете, майсторяхме фишеци от хартиени лентички и попоглеждахме през малкото прозорче на „скривалището“. В един момент Гаргата извика силно: – Вижте! Пуснаха димки!

Всички се трупнахме на прозорчето и заляпахме с любопитство навън. А там ставаха наистина интересни работи. Група хора, облечени със зелени дрехи, нарамили зелени торби, тичаха край кооперацията. На лицата им бяха сложени едни зелени, гумени маски с къдрави маркучи, с хоботи вместо носове. По късно разбрахме, че се казвали противогизи. Тези хора изглеждаха наистина страшно, поне за нас. Те спряха до входа на кооперацията, размениха няколко знаци с ръце и влязоха вътре.

– Ами ако дойдат тук? И ни арестуват? – предположи Жоката? Той беше невероятно страхлив. Привиждаха му се всякакви измислени неща.

– Малко е вероятно! – изказа своето мнение Мозька. Това е обикновено учение на военните и на Гражданската отбрана.

– Ама ние нали сме сега в „скривалището“? – продължи страхливо Жоката.

– Идат! – Извика Свинята. – Той беше надникнал през процепа на вратата и беше видял точно онова което Жоката изказа като съмнение.

– Майко ма! Майко ма-а-а-а! – захленчи Жоката.

– Стига бе, пъзльо! – тупна го отзад по главата Геновеца. – К'во си се раздиврил, бе.

Бяхме наистина стъписани. Трябваше нещо да предприемем. Най-

слабата мярка беше да се напъхаме един по един в тясното пространство, една цепнатина в отдалечения ъгъл на „скривалището“. Така и направихме. Треперехме, затаили дъх когато вратата внезапно се отвори и няколко маскирани хора нахлуха вътре. Те се засуетиха, заръкомахаха с ръце и започнаха да редят на пода някакви сандъци.

Не ни бяха забелязали и всичко можеше да мине без инциденти, ако Жоката не се бе разревал на глас. От начало се разрева а след това и разпищя. Какво последва ли? Бяхме извадени един по един от цепнатината и внимателно изведени навън. Страхът ни премина когато мъжете свалиха противогазите, но Жоката беше свършил вече работата. Беше се напикал от страх и това стана повод за многото подигравки и бързички след време. Не вярвах, че е толкова страхлив. Даже спомням си, че когато Шефа ни даде да пробваме противогаза на баща му, Свинята се възползва от случая. Причака Жоката зад стълбището, надянал противогаза. А когато оня го видя, побягна с пищене нагоре към апартамента. Беше му останал страха от противогази.

Ако някой обаче ме попита какво най-много съм обичал да правя по онова време, щях без колебание да кажа: „Да карам велосипед!“ Това беше детската ми мечета. На нас, беднотията такава вещ не ни се полагаше. Първият велосипед в махала та беше на Гаргата. Купиха му едно светлозелено дамско „Балкан“-че. Баща му беше магазинер и имаше повече пари от нашите родители. По-късно като размислих проумях, че го бе купил за себе си, но в повечето случаи го караше Гаргата.

Гаргата обаче фукливо каза, че велосипедът е негов. Никой не смееше да твърди обратното, иначе биваше лишаван от удоволствието да направи така желаното „кръгче“. „Кръгчетата“ се правеха обикновено на поляната зад кооперацията, сред аудиторията на трите „банди“, нашата, от Горната махала и от махалата при кръчмата на Тането. Вдигаше се страхотна олелия, толкова силна, че в даден момент на прозорците на кооперацията цъфваше по някоя глава на родител, възмутена и изнервена. След като усъвършенства управленческите умения с новия велосипед, Гаргата смени маршрута. Запращаше по павираната тясна улица към стадиона. След него се проточваше една дълга опашка от децурлига. Те тичаха, викаха, напътстваха го, даваха му съвети, а той важен, наперен, мълчеше въртеше педалите и се усмихваше фукливо. След това купиха велосипед и на Шефа. Беше един кафяв, съветски МВЗ. На него имаше рамка. Аз нали съм си Лепка, затова ми е и тоя прякор, тутакси се вредих в списъка на първите желаещи да го пробват. Шефа не беше такава скръзна като Гаргата, даде ми го при първата

молба. Друг е въпроса какво стана след това. Поляната зад кооперацията се оказа издълбана от дупки, а аз нали съм си кутеузлия, карам МВЗ-то а то хлътва от дупка в дупка. Що падане и ставане беше не мога да го опиша. Пичовете се бзикат, освиркват ме, обаче аз си имам оправдание. „Колело се кара най-лесно, казвам, когато няма рамка. На «Балканче»-то на Гаргата е доста по-лесно защото е дамско и няма рамка“. Дали тези ми доводи свършиха работа. Мисля че не, защото от тогава все ме подиграваха, че не съм могъл да карам велосипед. А аз действително си можех, само че велосипед без рамка.

Същото лято се случи и още един инцидент. На поляната зад двора на баба Мица, Свинята си беше харесал един кон. Той имаше голямата слабост да тренира животни. След като изтренира една сюртия махленски помяри премина на коне. С брат си Гаргата бяха ходили много на цирк и май от там бе тая му слабост. Конят, за когото ще стане на въпрос, си пасеше мирно и тихо от една купа сено, дори беше вързан с дълго въже на един кол. Не бях сигурен дали той кон не беше на Цирка. Кой е Цирка ли? Ами оня, пияния каруцар, бащата на Гизенгата и на Петка. Казвах му Цирка защото като се напиеше и правеше цирк. Конят му обаче беше много интелигентен. Познаваше му навичките. Усетеше ли че е останал без управление, пускаше шестото си чувство за ориентация и се прибираше сам. Цирка в тоя момент или дремеше пиян на седалката или пък ако беше много пил, се излежаваше отзад в каруцарската платформа. И в двата случая сполучливо се прибираше у дома. Друг е въпроса, че в това състояние жена му винаги го пъдеше и той лягаше на пейката пред нашата кооперация.

Бяхме се събрали на поляната с двата велосипеда. Тренирахме скачане с велосипед над окоп. Бяхме виждали, че такива скокове ги правеше градския майстор-мотоциклетист Геренеца, по време на мотоциклетните състезания на пистата „Таскиното“, под хижата. Той ни беше кумир, защото при тия скокове не падна нито веднаж. Та пробвахме неговия номер с двата велосипеда, когато някой извика: „Свинята я ритна кон!“.

Спряхме тренировките веднага. Изтичахме към полянката и що да видим. Свинята лежеше на земята. Беше блед на платно. Едва дишаше. Някой изтича до магазина на баща му и не след дълго дойде линейка. Тогава се уплашихме истински. Мислехме си, че Свинята ще умре. Оказа се че е имал само две счупени ребра отпред, там където го беше ритнал коня. От тогава му стана като неписан закон. Наложеше ли се да тренира коне, тренираше ги само откъм главата, но никога откъм

опашката. Та Свинята оживя, за наша най-голяма радост, а след като му мина пак започна да си яде по старому редовно боя. Тупаха го защото беше заядлив. Даже веднъж яде бой и от Цирка, тогава каруцарят по една случайност се оказа трезвен. Свинята беше примамил четиригодишната му дъщеря Петка с бонбони в мазето и и беше смъкнал гащичките. Наистина гадни номера мислеше пустата му Свиня. Що бой ядеше за тях, чет нямаше, но мисля, че си го заслужаваше, напълно си го заслужаваше.

Понеже стана въпрос за бой, ще си призная и един голям бой който ме би баща ми. Ловджийските набези с флоберката на Мишока така бяха изострили моята ловна страст, че в даден момент реших да се проявя в друго направление. Зад нашата кооперация непрекъснато се разхождаха много кокошки. Половината бяха на семейството на Мозька. Мозькови живееха в една розово боядисана къща зад кооперацията. Другата половина от кокошките бяха на баба Мица, една свадлива и креслива бабичка, почти преминала деветдесетте. Дворът на тая бабичка беше ограден с полуизгнили тарби и кокошките минаваха безпрепятствено през тях. Скитореха по цялата поляна. Минаваха и под прозорците на нашата кооперация. Та към тая перната гад беше насочено моето внимание, особено към едрия, червен, гащат петел. Имах идея и нали бях наивно хлапе, споделих я с моя най-добър приятел Гаргата.

– Гарга, казвам, ял ли си печен петел?

– Не, казва, какво имаш в предвид?

– Ами виждаш ли го оня гащатия, дето се мотае там с харема си? Навит ли си да го гепим?

– Как? – Почти навито се заинтригува от моята идея, Гаргата.

– Ела да видиш! – казах тайнствено и извадих от джоба си няколко едри царевични зърна и една макара с бял здрав конец. – Продупчваме зърното с губеррач, нанизваме конца през дупката и го връзваме с двоен възел за да не се развърже. Трябва обаче дивечът да се примами предварително с няколко зърна.

Побягнахме с Гаргата по стълбището към нашия апартамент, по това време живеехме на третия етаж. Отворих прозореца и двамата с него цъфнахме с напрегнати и очаквателни физиономии зад дузината саксии с мушкато. То мушкатото ни беше идеалната маскировка. Пуснах аз завързаното с конца зърно между саксиите, а Гаргата хвърли надолу шепя с хлебни трохи.

– Кът, кът, кът... – закътках аз, всеизвестния зов за примамване на кокошата гад. Не вярвах, че нещата ще се развият така бързо по плана

който бях съставил. Оказа се, че кокошките на баба Мица били много по гладни от онези на Мозькови. Петелът отвърна на моя зов и се затича с лек и елегантен тръс към падащите трохи. За кратко време десетина кокошки начело с водача си се събраха под нашия прозорец. Па като започна едно кълване, стой та гледай. Чак на мене ми се докълва. Петелът се оказа твърде лаком и наивен. Първи откри зърното с конеца и без да се замисля го кълвна и преглътна.

Така-а-а! По нататък събитията се развиха светкавично. Гаргата беше инструктиран, в тоя момент да слезе и да хване дивеча. Кокошките, усетили някаква неясна угроза, се пръснаха на всички страни. Петелът обаче не мърдаше. Той стоеше някак уплашено учуден на едно място и от време на време търкаше човка о земята, може би с желание да се махне от нея тоя неприятен конец. Аз придърпвах леко нишката и при това той бе принуден дя я следва с нежелание. Гъргореше уплашено, тръскаше си гребена и поскачаше от страх. С Гаргата ликувахме от радост. Дивечът беше хванат.

Не бяхме обаче предвидили онова което щеше да последва. Сред буйната наша радост, вратата на стаята се отвори и влезе баща ми. Един негов поглед към нашето занимание, мигом го осветли за ситуацията. Пък като се започна една гонитба около масата, „Формула 1“ е блед пример за скоростта с която бягахме. Гаргата успя, да отвори вратата и да избяга надолу по стълбището. Аз пропуснах удобния момент и избрах второто скривалище, спасителната зона под леглото. Любимото оръжие на баща ми в такива случаи, точилката, заигра като пръчката на мистър Сенко в цирк „Глобус“. Тя бръскаше пред мен, зад мен, а в повечето случаи по мен. Такъв бой не помня и досега. Той можеше да се сравни само с оня, когато бях откраднал трите лева от портофейла му и си бях купил кутия с шоколадови бонбони „Пияни вишни“. От този момент ловните ми страсти затихнаха напълно. Само от време на време, пламваха мимолетно когато Мишока ми даваше да гръмна с флоберката по някое врабче.

Лятото на шейсет и първа беше доста дъждовно. Летните бури идваха внезапно с пороен дъжд, който превръщаше улиците около нашата кооперация в непроходими реки. Събитията след една такава буря също си заслужават да се опишат. Шефа, който току що беше избран за секретар на гимназиялната комсомолска организация, имаше повод да черпи. Преди няколко дни беше излетял втория съветски космонавт Герман Титов. Не зная защо, но тогава това стана новата жизнена цел на Шефа. Започна да тренира за да стане космонавт. Купи си гирички, записа се в

ученическия кръжок по гимнастика, започна да учи с настървение руски език. У тях можеше да се видят всякакви инструменти за тренировка на космонавти, от въртящ се стол, до мукавен скафандър. Гизенгата, дребното четиригодишно човече, беше непрекъснато у тях. Той го премяташе през главата си, под краката си и по тоя начин тренираше. За голямо учудване на всички хлапето „не казваше гък“ при тези упражнения, само се смееше и кикотеше весело и забавно. Шефа си имаше и друг личен адютант, Свинята. Понеже имаше много пришки по лицето, беше научил Свинята да извършва операции върху тях.

Беше ни много забавно когато видехме, как Свинята си измива ръцете бавно и внимателно като истински хирург. А след това с одеколон и памук той внимателно изстискваше една по една всичките тези младежки пришки по лицето на Шефа. Най-накрая Шефа удовлетворен ни поканваше на свои разноски на кино. Купуваше от близката сладкарница на всеки по едно пакетче слънчогледови семки за тренировка на зъбите и езика. Докато траеше филма люпехме семки и плюехме по главите на онези пред нас. В повечето случаи пачетчето семки свършваше още на кинопрегледа.

Тъкмо беше свършила лятната буря. Бяхме се събрали в хола на Шефа. Той погледна през прозореца, щракна с пръсти и заяви: „В кино «Лютибродски» дават филм с Луи дьо Фюнес! Тръгваме ли?“. Не чакахме втора покана. С бурни викове и свирене се исипяхме на улицата. Този актьор ни бе един от любимите, а да те водят безплатно на кино, това явление по онова време се случваше твърде рядко. Събухме си обувките, защото улиците се бяха превърнали в реки от дъжда и зацамбуркахме в посока към киното. Някъде около кръчмата на Тането водата се бе отляла. Стъпихме на тротоара и се затичахме още по-бързо. Бяхахме боси с по една обувка във всяка ръка.

Неочаквано се чу страшен гръм. Отпред срещу нас бързаха хора. Те възбудено коментираха нещо. По думите им разбрахме, че е гръмнал бойлера на сладкарница „Малина“. Тогава тя се намираше точно на ъгъла, срещу киното. Някой бил забравил да го изключи и прегрял. Отново бяхме свидетели, за кой ли път, на знаменателно събитие. Беше истински абсурд да изпуснем новините около него. Та нали това е солта на живота!

Плюхме си на петите и затичахме натам със всички сили. Бях най-бързото хлапе в махалата. Нали тренирах за състезание. Бяхах около кооперацията с онова телено колело с карачката. И сега, без майтап, тичах така бързо както аз си знаех. Тичах, а зад мен чувах възбуденото

дишане и шляпане на босите крака на другите момчетии от бандата.

Още си го спомням тоя момент, сякаш беше вчера. Ама беше едно тичане...

КРАЙ

© 2005 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2933>]